

धितोपत्र कारोबार सञ्चालन विनियमावली, २०७५

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल धितोपत्र बोर्डको स्वीकृति लिई नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडले देहाय बमोजिमको विनियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस विनियमावलीको नाम “धितोपत्र कारोबार सञ्चालन विनियमावली, २०७५” रहेको छ ।
(२) यो विनियमावली नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडले तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।
२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस विनियमावलीमा,
(क) “ऐन” भन्नाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ सम्भन्नुपर्छ ।
(ख) “आदेश” भन्नाले लगानीकर्ताले कारोबार प्रणाली मार्फत धितोपत्रको खरिद वा बिक्रीका लागि दिने आदेश सम्भन्नुपर्छ ।
(ग) “कारोबार प्रणाली” भन्नाले विनियम ३ बमोजिम नेप्सेले धितोपत्रको खरिद तथा बिक्री कारोबार सञ्चालन गर्नका लागि स्थापना गरेको स्वचालित विद्युतीय कारोबार प्रणाली (अटोमेटेड इलेक्ट्रोनिक ट्रेडिङ सिस्टम) सम्भन्नु पर्छ ।
(घ) “कारोबार सदस्य” भन्नाले नेपाल धितोपत्र बोर्डबाट अनुमति प्राप्त गरी नेप्सेको सदस्यता प्राप्त गरेका धितोपत्र दलाल, बजार निर्माता वा धितोपत्र व्यापारी सम्भन्नुपर्छ ।
(ङ) “कारोबार प्रणाली” भन्नाले सूचीकृत धितोपत्रको खरिद बिक्री कारोबारका लागि विनियम ३ बमोजिम नेप्सेले स्थापना गरेको स्वचालित विद्युतीय कारोबार प्रणाली सम्भन्नुपर्छ ।
(च) “ग्राहक” भन्नाले धितोपत्र खरिद, बिक्री वा विनिमय गर्न कारोबार सदस्यसंग सम्झौता गर्ने वा आदेश दिने व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नुपर्छ ।
(छ) “दलाल” भन्नाले बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरी नेप्सेको सदस्यता प्राप्त गरेका धितोपत्र दलाल व्यवसायी सम्भन्नुपर्छ ।
(ज) “धितोपत्र” भन्नाले संगठित संस्थाले नेप्सेमा सूचीकरण गराएका धितोपत्र सम्भन्नुपर्छ ।
(झ) “नेप्से” भन्नाले नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड सम्भन्नुपर्छ ।
(ञ) “बोर्ड” भन्नाले नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्भन्नुपर्छ ।

परिच्छेद-२ धितोपत्रको कारोबार सम्बन्धी व्यवस्था

३. **कारोबार प्रणाली** : (१) नेप्सेले धितोपत्रको खरिद वा बिक्री कारोबार सञ्चालनका लागि स्वचालित विद्युतीय कारोबार प्रणालीको स्थापना गर्नेछ ।
(२) कारोबार प्रणालीमा मूल्य समय प्राथमिकता (प्राईस टाइम प्रायोरिटी) को आधारमा कारोबार हुने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

स्पष्टिकरण : यस उपविनियमको प्रयोजनका लागि “मूल्य समय प्राथमिकता” भन्नाले कारोबार प्रणालीले धितोपत्रको खरिद बिक्री आदेशको प्रशोधन गर्दा खरिदका लागि बढी मूल्य र बिक्रीका लागि कम मूल्य कबोल गर्ने आदेशलाई प्राथमिकता दिने तर आदेश दिइएको मूल्य समान भएमा समयानुसार पहिलो आदेशलाई पहिलो प्राथमिकता दिने व्यवस्था सम्भन्नुपर्छ ।

४. **धितोपत्रको कारोबार :** (१) प्रत्येक सदस्यले कारोबार प्रणालीको माध्यमबाट मात्र धितोपत्रको खरिद वा बिक्री गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिम धितोपत्रको खरिद वा बिक्रीका लागि नेप्सेले सदस्यलाई कारोबार प्रणालीमा आवश्यक पहुँच र सुविधा प्रदान गर्नेछ ।
५. **कारोबार इकाई :** (१) कारोबार हुने धितोपत्र शेयर वा सामूहिक लगानी योजनाको इकाई भएमा कारोबार इकाई(बोर्ड लट) देहाय बमोजिम हुनेछ:-
- (क) अंकित मूल्य रु. १०१- भएमा १०० कित्ता,
 (ख) अंकित मूल्य रु. १००१- भएमा १० कित्ता,
 (२) धितोपत्र ऋणपत्र भएमा कारोबार इकाई (बोर्ड लट) देहाय बमोजिम हुनेछ: :-
 (क) अंकित मूल्य रु. १००१- भएमा १० कित्ता,
 (ख) संस्थागत ऋणपत्रको अंकित मूल्य रु. १०००१- भएमा १ कित्ता,
 (३) उपविनियम (१) र (२) मा उल्लिखित कारोबार इकाई भन्दा कम परिमाणको धितोपत्र अडलट हुनेछ र त्यस्तो धितोपत्रको कारोबारलाई अडलट कारोबार भनिनेछ ।
 तर कारोबार इकाई वा सो भन्दा बढी धितोपत्र भएका धितोपत्रधनीले त्यस्तो धितोपत्रलाई अडलट बनाई बिक्री गर्न पाइने छैन ।
 (४) अडलट कारोबारलाई धितोपत्रको कारोबार मूल्य परिवर्तन सीमा र बजार सूचकाङ्क गणनामा समावेश गरिने छैन ।
 (५) उपविनियम (१) र (२) मा उल्लिखित धितोपत्र बाहेक अन्य धितोपत्रको कारोबार इकाईको हकमा बोर्डको सहमति लिई नेप्सेले समय समयमा कारोबार इकाई तोक्न सक्नेछ ।
 (६) यस विनियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सरकारी ऋणपत्रको कारोबार इकाईको सम्बन्धमा बोर्डको सहमतिमा नेप्सेले समय-समयमा निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
६. **कारोबार प्रणालीमा पहुँच :** (१) देहायका शर्तहरू पूरा गरेका धितोपत्र व्यवसायीलाई कारोबार प्रणालीमा पहुँच प्रदान गरिनेछ :-
- (क) धितोपत्र सम्बन्धी व्यवसाय गर्न बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको,
 (ख) नेप्सेको सदस्यता प्राप्त गरेको,
 (ग) अनुमतिपत्र वा सदस्यता निलम्बन तथा खारेज नभएको,
 (२) उपविनियम (१) बमोजिम कारोबार प्रणालीमा पहुँच प्राप्त गरेका धितोपत्र व्यवसायीले आफ्नो कर्मचारी, आधिकारीक प्रतिनिधि वा शाखा कार्यालयको जिम्मेवार व्यक्तिलाई कारोबार प्रणालीमा पहुँच दिन सक्नेछ ।
 (३) इन्टरनेटमा आधारित अनलाइन माध्यमबाट कारोबार गर्न सकिने व्यवस्था भएमा धितोपत्र व्यवसायीले धितोपत्रको कारोबारको लागि खरिद वा बिक्री आदेश प्रविष्ट गर्न सक्ने गरी लगानीकर्तालाई कारोबार प्रणालीमा पहुँच दिन सक्नेछ ।
 (४) उपविनियम (१) वा (२) बमोजिम कारोबार प्रणालीमा पहुँच दिइएकोमा त्यस्तो कारोबारको सम्बन्धमा सम्बन्धित धितोपत्र व्यवसायी उत्तरदायी हुनेछ ।
७. **आदेश लिनु पर्ने :** (१) कारोबार सदस्यले ग्राहकको लागि धितोपत्रको कारोबार गर्नुपूर्व धितोपत्रको कारोबारका गर्न चाहने ग्राहकबाट अनुसूची-१ बमोजिमको विवरण खुल्ने गरी खरिद वा बिक्रीको आदेश लिनुपर्नेछ ।
 (२) उपविनियम (१) बमोजिमको आदेश टेलिफोन, मोबाइल फोन, इमेल लगायत अन्य विद्युतीय माध्यमहरूबाट समेत प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
 (३) इन्टरनेटमा आधारित अनलाइन कारोबार प्रणालीको उपयोग गरी लगानीकर्ताले आदेश प्रविष्ट गरेमा त्यस्तो प्रविष्टिलाई ग्राहकको आदेश मानिनेछ ।
 (४) कारोबार सदस्यले यस विनियम बमोजिम प्राप्त गरेका खरिद वा बिक्री आदेशको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।
८. **अग्रिम रकम लिनुपर्ने :** (१) कारोबार सदस्यले खरिद आदेश प्राप्त गर्दा सो आदेश कार्यान्वयन हुँदा कायम हुने अनुमानित रकमको कम्तीमा पच्चीस प्रतिशत रकम सम्बन्धित आदेश दिने ग्राहकबाट अग्रिम रूपमा लिनु पर्नेछ ।
 (२) उपविनियम (१) बमोजिम लिएको रकम कारोबार सदस्यले अन्य ग्राहकको कारोबारको फर्छौट गर्नमा प्रयोग गर्न पाउने छैन ।
 (३) कारोबार सदस्यले उपविनियम (१) बमोजिम अग्रिम रूपमा लिएको रकमको हिसाब स्पष्टसंग राख्नु पर्नेछ ।
९. **आदेश प्रविष्ट गर्नु पर्ने :** (१) सदस्यले विनियम ७ बमोजिम प्राप्त गरेको खरिद वा बिक्री आदेशलाई कारोबार प्रणालीमा प्रविष्ट गर्नु पर्नेछ ।

(२) सदस्यले आदेश प्रविष्ट गर्दा पहिले प्राप्त गरेको आदेशलाई पहिला प्रविष्ट गर्नु पर्नेछ ।

१०. **कारोबार सम्झौता गर्नु पर्ने** : (१) ग्राहकको लागि धितोपत्रको कारोबार गर्न कारोबार सदस्यले धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४ बमोजिमको ग्राहक पहिचान प्राप्त गरी ग्राहकसंग कारोबार सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिमको सम्झौतामा देहायका विषय समावेश हुनुपर्नेछ :

- (क) कारोबारका लागि खरिद वा बिक्रीको आदेश दिने माध्यम,
- (ख) लगानीकर्ताले आदेश प्रविष्टिका लागि प्रयोग गर्ने उपकरणको पहिचान,
- (ग) खरिद वा बिक्री आदेश प्रविष्टिको सीमा,
- (घ) लगानीकर्ताको निक्षेप खाता तथा बैंक खातामा सदस्यको पहुँचको सीमा,
- (ङ) मार्जिन कारोबारको सुविधा उपयोग गर्ने भए सो सम्बन्धी विषय,
- (च) कारोबारका लागि आवश्यक धरौटी सम्बन्धी विषय,
- (छ) कारोबारको अन्तिम दायित्व सम्बन्धी विषय,
- (ज) काबुबाहिरको परिस्थिति तथा क्षतिपूर्ति सम्बन्धी विषय,
- (झ) ग्राहक कालोसूची वा दामासाहीमा परेको भए सो सम्बन्धी जानकारी,
- (ञ) धितोपत्र रोक्का रहे नरहेको जानकारी,
- (ट) कारोबार प्रणालीको सुरक्षा सम्बन्धी विषय,

^१(ठ) कारोबार सदस्य र लगानीकर्ता बिचमा लिन दिन बाँकी रकमबाट सृजित दायित्व वा प्रतिफल सम्बन्धी विषय ।

(३) यस विनियम बमोजिम गरिने सम्झौताको ढाँचा नेप्सेले तयार गरी लागू गर्न सक्नेछ ।

११. **कारोबार सञ्चालन** : (१) लगानीकर्ताको आदेश कार्यान्वयनका लागि कारोबार प्रणालीमा कारोबार सत्र र समय देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) प्रारम्भिक कारोबार : विहान १०:३० देखि ११:०० बजेसम्म
- (ख) बोलकबोल र निरन्तर कारोबार : मध्याह्न ११.०० देखि ३.०० बजेसम्म
- (ग) अन्तिम कारोबार : अपरान्ह ३.०० देखि ३.०५ बजेसम्म

(२) उपविनियम (१) बमोजिमको कारोबारको समय र सत्रमा बोर्डलाई जानकारी दिई आवश्यकतानुसार नेप्सेले हेरफेर गर्न सक्नेछ । यसरी कारोबारको समय र सत्रमा हेरफेर गरिएमा नेप्सेले सो सम्बन्धी सूचना सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपविनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिमको प्रारम्भिक कारोबार सत्रमा धितोपत्रको आदेश प्रविष्टि मात्र गर्न सकिनेछ ।

(४) उपविनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिमको समयमा गरिएको आदेशको प्रविष्टिलाई इकोनमिक अर्डर क्वान्टिटी तथा इकोनमिक अर्डर प्राइसको आधारमा खण्ड (ख) बमोजिमको समय शुरुहुनु ठिक अघि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

स्पष्टिकरण: “इकोनमिक अर्डर क्वान्टिटी तथा इकोनमिक अर्डर प्राइस” भन्नाले निर्धारित समय भित्र प्रविष्टि भएका खरिद र बिक्री आदेशलाई गणना गरी माग र आपूर्तिको सिद्धान्त बमोजिम मूल्य निर्धारण गरि प्रविष्टि भएका सम्पूर्ण आदेशहरूलाई एकैपटक कार्यान्वयन गर्ने प्रणाली सम्झनु पर्छ ।

(५) विनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको बोलकबोल र निरन्तर कारोबार सत्रमा मूल्य समय प्राथमिकताका आधारमा खरिद वा बिक्रीको आदेश कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(६) विनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको सत्रमा कारोबार गर्दा सदस्यले आदेश बमोजिम धितोपत्रको मूल्य तथा संख्या परिवर्तन गर्न सक्नेछ ।

(७) विनियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिमको अन्तिम कारोबार सत्रमा औसत मूल्यमा कारोबार हुनेछ । औसत गणनाका लागि नेप्सेले समय तथा कारोबार संख्या तोक्न सक्नेछ ।

(८) विनियम (१) को खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमको सत्रमा सञ्चालन भएका कारोबारको विवरण नेप्सेले वेभसाइट मार्फत कारोबार भइरहेको समय (रियल टाइम) मा नै सार्वजनिक गर्नेछ ।

^१ धितोपत्र कारोबार सञ्चालन (पहिलो संशोधन) विनियमावली, २०७७ द्वारा संशोधित

(९) नेप्सेको स्वीकृतिमा कारोवार प्रणाली भन्दा बाहिर कारोवार भएको तथा छुट्टै मूल्य कायम भएकोमा त्यस्तो कारोवारलाई कारोवार सदस्य मार्फत नेप्सेको कारोवार प्रणालीमा प्रविष्टी गरी कारोवारको अभिलेख गर्नु पर्ने भएमा छुट्टै कारोवार सत्र संचालन गर्न सकिनेछ ।

१२. **मूल्य परिवर्तन सीमा :** ^२(१) प्रारम्भिक कारोवार सत्रमा मूल्य प्रविष्टी गर्दा अधिल्लो दिनको अन्तिम मूल्यको दुई प्रतिशत घटी वा बढी मूल्य सीमाभित्र रही गर्नुपर्नेछ ।

(२) निरन्तर कारोवार सत्रमा उपविनियम (१) बमोजिम कायम भएको मूल्यको दुई प्रतिशत घटी वा बढी मूल्य सीमाभित्र रही आदेश प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ ।

(३) प्रारम्भिक कारोवार सत्रमा कारोवार नभएका धितोपत्रको कारोवारका लागि मूल्य प्रविष्टि गर्दा अधिल्लो दिनको अन्तिम मूल्यको दुई प्रतिशत घटी वा बढी मूल्य सीमाभित्र रही आदेश प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ ।

(४) कुनै धितोपत्रको कारोवार लगातार पन्ध्र दिनसम्म नभएमा त्यस पछि हुने पहिलो कारोवारका लागि नेप्सेले मूल्य परिवर्तनको सीमालाई खुल्ला गर्न सक्नेछ ।

(५) धितोपत्रको सूचीकरण पश्चात हुने पहिलो कारोवारको लागि आदेशको प्रविष्टि गर्दा उल्लेख हुने मूल्यको सीमा नेप्सेले समय-समयमा तोक्न सक्नेछ ।

(६) यस विनियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सूचीकृत संगठित संस्थाले बोनास सेयर, हकप्रद सेयर, नगद लाभांश घोषणा वा अन्य कुनै संस्थागत गतिविधिको कारणले धितोपत्रको मूल्यमा उल्लेखनीय परिवर्तन हुने अवस्था भएमा नेप्सेले मूल्य समायोजन गरी नयाँ मूल्य दिन सक्नेछ ।

१३. **न्यूनतम मूल्य परिवर्तन :** ^३(१) धितोपत्र व्यवसायीले धितोपत्रको कारोवारको लागि विनियम १२ बमोजिम मूल्य परिवर्तन सीमा प्रविष्टि गर्दा न्यूनतम दश पैसा वा दश पैसाले भाग जाने मूल्यमा आदेश प्रविष्टी गर्नु पर्नेछ ।

^४(२) नेप्सेले उचित देखेको अवस्थामा उपविनियम (१) बमोजिमको व्यवस्थामा परिवर्तन गरी बोर्डलाई जानकारी गराई लागू गर्न सक्ने छ ।

१४. **धितोपत्र व्यापारीको कारोवार :** (१) अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यापारीले कारोवार प्रणालीमा आफ्नो लागि खरिद वा बिक्री आदेश प्रविष्टि गर्न सक्नेछ ।

(२) नेप्सेले धितोपत्र व्यापारीले कारोवार गर्न सक्ने सूचीकृत संगठित संस्थाको नामावली तयार गरी सार्वजनिक गर्नेछ ।

(३) उपविनियम (२) बमोजिम सार्वजनिक गरिएको नामावलीलाई नेप्सेले समय समयमा हेरफेर वा परिवर्तन गर्न सक्नेछ ।

(४) धितोपत्र व्यापारीले आफ्नो स्वामित्वमा नभएको धितोपत्रको बिक्री आदेश प्रविष्टि गर्न सक्ने छैन ।

(५) धितोपत्र व्यापारीले कारोवार गर्दा देहायको कार्य गर्न हुँदैन:-

(क) ग्राहकले दिएको खरिद वा बिक्री आदेशलाई आफैले सकार गरी धितोपत्र खरिद वा बिक्री गर्ने,

(ख) ग्राहकले दिएको खरिद वा बिक्री आदेशको जानकारीको आधारमा ग्राहकको भन्दा पहिले आफ्नो आदेश प्रविष्टि गर्ने,

(६) उपविनियम (५) बमोजिम कार्य गरेको देखिएमा नेप्सेले त्यस्तो धितोपत्र व्यापारीको सदस्यता निलम्बन गरी आवश्यक कारवाही अगाडी बढाउनेछ ।

१५. **धरौटी राख्नु पर्ने :** (१) धितोपत्रको कारोवार सीमाको लागि दलालले नेप्सेले समय समयमा तोकिएका बमोजिम नगद धरौटी वा बैक जमानत राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिम राखेको धरौटीको पच्चीस गुणा सम्म कारोवार गर्न सक्ने गरि नेप्सेले आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(३) उपविनियम (१) र (२) बमोजिम नेप्सेले तोकेको धरौटी रकम र सीमाको जानकारी बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

स्पष्टीकरण: यस विनियमको प्रयोजनका लागि “कारोवार सीमा” भन्नाले खरिद तथा बिक्रीको लागि कम्प्युटर प्रणालीमा प्रविष्टी गरी कारोवार राफसाफ हुने अवधिसम्मको रकमलाई जनाउँछ ।

१६. **ब्लक कारोवार सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) लगानीकर्ताले नेप्सेको पूर्व स्वीकृती लिई धितोपत्रको ब्लक कारोवार गर्न सक्नेछ ।

^२ धितोपत्र कारोवार सञ्चालन (दोस्रो संशोधन) विनियमावली, २०७८ द्वारा संशोधित

^३ धितोपत्र कारोवार सञ्चालन (दोस्रो संशोधन) विनियमावली, २०७८ द्वारा संशोधित

^४ धितोपत्र कारोवार सञ्चालन (दोस्रो संशोधन) विनियमावली, २०७८ द्वारा संशोधित

(२) उपविनियम (१) बमोजिम ब्लक कारोवारका लागि सम्बन्धित लगानीकर्ताले देहाय बमोजिमको कागजात संलग्न गरी निवेदन दिनु पर्नेछः-

- क. धितोपत्र खरिद तथा बिक्री सम्बन्धमा बोर्डलाई दिएको जानकारी,
- ख. संगठित संस्थाको सम्बन्धित नियमनकारी निकायलाई दिएको जानकारी,
- ग. सम्बन्धित संगठित संस्थाको संचालक समितिको सहमति ।

(३) उपविनियम (२) बमोजिम प्राप्त निवेदनको आधारमा उपयुक्त देखेमा नेप्सेले ब्लक कारोवारको स्वीकृती दिनेछ ।

(४) उपविनियम (३) बमोजिम स्वीकृती प्राप्त भएको सात दिन भित्र कारोवार प्रणालीमा रहेको ब्लक ट्रेड विन्डोमा कारोवार सदस्य मार्फत प्रविष्टी गरी कारोवार सम्पन्न गराउनु पर्नेछ ।

(५) नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको बहुमत स्वामित्व रहेको संस्थाले ग्रहण गरेको धितोपत्र खरिद बिक्री हुने भएमा नेप्सेले छुट्टै व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(६) यस विनियम अनुसार भएको कारोवारसँग सम्बन्धित लगानीकर्ता, खरिद बिक्री मूल्य, परिमाणको पूर्ण विवरण नेप्सेको साइट मार्फत सार्वजनिक गरिनेछ ।

स्पष्टिकरण: “ब्लक कारोवार” भन्नाले सम्बन्धित सूचीकृत संगठित संस्थाको चुक्ता पूँजीको एक प्रतिशत वा पाँच करोड रुपैयाँ मध्ये जुन बढी हुन्छ, सो बमोजिमको कारोवार बुझाउँछ ।

१७. सर्किट ब्रेकर : (१) निरन्तर कारोवार शुरु हुँदा कायम रहेको नेप्से परिसूचक देहाय बमोजिम घटबढ भएमा देहाय बमोजिम कारोवारमा सर्किट ब्रेकर लगाइनेछ :-

- (क) निरन्तर कारोवार शुरु भएको एक घण्टाभित्र नेप्से परिसूचक तीन प्रतिशतले घटी वा बढी भएमा पन्ध्र मिनेटका लागि,
- (ख) निरन्तर कारोवार शुरु भएको दुई घण्टा भित्र नेप्से परिसूचक चार प्रतिशतले घटी वा बढी भएमा तीस मिनेटका लागि,
- (ग) निरन्तर कारोवार शुरु भएको कुनै पनि समयमा नेप्से परिसूचक पाँच प्रतिशतले घटी वा बढी भएमा सो पश्चात सो दिनको कारोवार बन्द गर्ने,

(२) कुनै संगठित संस्थाको प्रारम्भिक कारोवार सत्रमा कायम भएको धितोपत्रको मूल्यमा दश प्रतिशत भन्दा घटी वा बढी हुने गरी सो दिन कारोवार हुने छैन ।

(३) उपविनियम (१) र (२) मा उल्लिखित सर्किट ब्रेकर सम्बन्धी व्यवस्थामा बोर्डलाई जानकारी दिई नेप्सेले समय समयमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

१८. बैंक खाता संचालन : (१) कारोवार सदस्यले धितोपत्र कारोवारका लागि नेप्सेबाट तोकिएको राफसाफ बैंकमा अलग्गै खाता खोली धितोपत्र सम्बन्धी कारोवार गर्नु/गराउनु पर्नेछ ।

(२) कारोवार सदस्यले लगानीकर्ता तथा अन्य धितोपत्र व्यवसायीबाट कारोवार बापत प्राप्त हुने रकम कारोवार शुरु हुनु पूर्व बैंक दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(३) कारोवार सदस्यले लगानीकर्ता वा अन्य धितोपत्र व्यवसायीलाई कारोवार बापतको भुक्तानी एकाउन्ट पेयी चेक मार्फत गर्नु पर्नेछ ।

(४) कारोवार सदस्यले उपविनियम (१) बमोजिम खोलिएको खातालाई धितोपत्र कारोवार राफसाफ बाहेक अन्य प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

१९. कारोवारको सूचना दिनुपर्ने : (१) नेप्सेको कारोवार प्रणालीमा खरिद वा बिक्री आदेश बमोजिम कारोवार सम्पन्न भएको जानकारी कारोवार सदस्यले तत्काल उपयुक्त माध्यम मार्फत सम्बन्धित पक्षलाई सूचना दिनु पर्नेछ ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिम दिइने जानकारीमा **अनुसूची-२** बमोजिमको विवरण समावेश भएको हुनुपर्नेछ ।

२०. कारोवार विवरण अभिलेख गर्नु पर्ने : (१) कारोवार सदस्यले आफूले सम्पन्न गरेको धितोपत्रको खरिद, बिक्री, राफसाफ तथा फछ्यौट सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण तथा कागजातको अभिलेख पाँचवर्षसम्म सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

(२) प्रत्येक कारोवार सदस्यले सम्पन्न गरेको धितोपत्र सम्बन्धी कारोवारको देहाय बमोजिम सक्कल वा प्रमाणित प्रति कागजात वा विवरण सुरक्षित राख्नु पर्नेछ :-

- (क) प्रत्येक संगठित संस्था अनुसार गरिएको धितोपत्रको खरिद वा बिक्री, संख्या, मूल्य, शुल्क, नेप्से कमिशन, कर तथा बोर्ड दस्तुर सम्बन्धी,
- (ख) प्रत्येक ग्राहक अनुसार भएका खरिद वा बिक्री सम्बन्धी,
- (ग) नियमित कारोवार बाहेक प्रत्येक ग्राहक अनुसार भएका अन्य खरिद वा बिक्री सम्बन्धी,

- (घ) निवृत्तिभरण कोष, लगानी कम्पनी, सामुहिक लगानी कोष, पोर्टफोलियो व्यवस्थापन कम्पनी, सम्पत्ति व्यवस्थापन कम्पनी लगायत नेप्सेले समय समयमा तोकेका ग्राहक अनुसारको खरिद वा बिक्री सम्बन्धी,
२१. **गलत विवरण दिन नहुने :** (१) कारोवार सदस्यले सम्पन्न गरेको खरिद तथा बिक्री कारोवार सम्बन्धमा गलत विवरण नेप्सेलाई दिन तथा त्यस्तो विवरण कारोवार प्रणालीमा प्रविष्टी गर्न गराउन हुँदैन ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिम गलत विवरण दिएमा वा कारोवार प्रणालीमा प्रविष्टी गराएमा त्यस्तो धितोपत्र व्यवसायीलाई नेप्सेले बढीमा सात दिनसम्म कारोवार गर्न नपाउने गरी निलम्बन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-३ **निलम्बन सम्बन्धी व्यवस्था**

२२. **कारोवार सदस्यलाई निलम्बन गर्न सक्ने:** (१) नेप्सेले देहायको अवस्थामा कारोवार सदस्यले कारोवार गर्न नपाउने गरी निलम्बन गर्न सक्नेछ :-
- (क) अनुमतिपत्र वा सदस्यता नवीकरण नगरेमा,
- (ख) कारोवार सदस्यको कारोवार निलम्बन भएमा,
- (ग) धितोपत्रको कारोवार सम्बन्धी आवश्यक कागजात नबुझाएमा,
- (घ) धितोपत्र सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम नेप्सेलाई दिनुपर्ने सूचना तथा जानकारी नदिएमा,
- (ङ) धितोपत्रको मूल्यमा अस्वाभाविक उतार चढाव ल्याउने प्रयास गरेमा,
- (च) कारोवार गर्न राख्नुपर्ने धरौटी रकम अपर्याप्त भएमा
- (छ) समयमा नै कारोवारको राफसाफ तथा फछ्योर्ट नगरेमा,
- (ज) नेप्सेले स्वीकृति दिएका बाहेक अन्य सफ्टवेयर र टर्मिनल प्रयोग गरेमा,
- (झ) नेप्सेले दिएको आदेश तथा निर्देशनको पालना नगरेमा,
- (ञ) अन्य कुनै कारणबाट निलम्बन गर्नुपर्ने देखिएमा ।
- (२) उपविनियम (१) को खण्ड (ग), (घ), (ङ), (झ) र (ञ) बमोजिम कारोवार निलम्बन गर्नु अघि सम्बन्धित कारोवार सदस्यलाई सफाई पेश गर्ने मुनासिब माफिकको समय दिनु पर्नेछ ।
- (३) यस विनियमावली बमोजिम कारोवार सदस्यलाई निलम्बन गरिएमा सो को जानकारी सम्बन्धित सदस्य तथा बोर्डलाई दिई नेप्सेको वेब साइटमा समेत राख्नु पर्नेछ ।
२३. **धितोपत्रको कारोवार निलम्बन गर्न सक्ने :** (१) कुनै सूचीकृत संगठित संस्थाको धितोपत्रको बजार मूल्यमा अस्वाभाविक उतार-चढाव हुन सक्ने गरी काम कारवाही भएको देखिएमा नेप्सेले त्यस्तो संस्थाको धितोपत्रको कारोवारलाई बढीमा पन्ध्र दिन सम्मका लागि निलम्बन गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिम धितोपत्रको कारोवार निलम्बन गरिएमा धितोपत्रको बजार मूल्यमा अस्वाभाविक उतार-चढाव सम्बन्धमा नेप्सेले आवश्यक छानवीन गरी प्रतिवेदन सहित बोर्ड समक्ष पेश गर्नेछ ।

परिच्छेद- ४ **कारोवार सुपरीवेक्षण सम्बन्धी व्यवस्था**

२४. **कारोवार सदस्यले गर्न नहुने काम :** (१) कारोवार सदस्यले धितोपत्र कारोवार गर्दा देहायका काम गर्न वा गराउन हुँदैन:
- (क) खरिद वा बिक्री आदेश प्राप्त नगरी कारोवार गर्ने वा गराउने,
- (ख) धितोपत्रको कारोवार गर्दा बजार सन्तुलनमा विकृति आउने काम गर्ने वा अनुचित प्रभाव पार्ने वा व्यक्तिगत फाइदाको निमित्त भुट्टो हल्ला वा भ्रम फैलाउने,
- (ग) ग्राहकको हित प्रतिकूल हुने काम कारवाही गर्ने,
- (घ) कारोवारको सिलसिलामा लगानीकर्तासंग सम्बन्धित गोप्य कुरा वा सूचना वा विवरण प्रकाशन गर्ने वा दुरुपयोग गर्ने,
- (ङ) दलाली दस्तुर वा कमिशन बढाउने उद्देश्यले लगानीकर्तालाई धितोपत्र खरिद वा बिक्री गर्न उक्साउने वा बाध्य पार्ने,
- (च) दलाली दस्तुर वा कमिशन बढाउने उद्देश्यले भुट्टो वा भ्रामक आश्वासन दिने वा लगानीकर्तालाई भुट्टो वा भ्रामक सल्लाह वा सूचना दिने,

- (छ) धितोपत्र बजारलाई प्रतिकूल प्रभाव पार्ने गरी विज्ञापन गर्ने,
- (ज) कारोबारका लागि ग्राहकलाई अनुचित प्रभावमा पार्ने,
- (झ) नेप्सेलाई भ्रुष्ट वा भ्रामक सूचना वा विवरण दिने,
- (ञ) ग्राहकको मञ्जुरी विना लगानी सम्बन्धी वा निजको कुनै विवरण वा जानकारी अनधिकृत व्यक्तिलाई दिने वा गोप्यता भंग गर्ने,
- (ट) ग्राहकबाट प्राप्त रकम सोही ग्राहकको कारोबारका लागि बाहेक अन्य प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्ने,
- (ठ) बजार सञ्चालनमा बाधा अवरोध गर्ने कार्य गर्ने,
- (ड) कारोबार प्रणालीसँग आबद्ध कम्प्यूटरलाई कारोबारसँग सम्बन्धित कार्य बाहेक अन्यमा प्रयोग गर्ने, वा असम्बन्धित व्यक्तिलाई प्रयोग गर्न दिने,
- (ढ) कारोबार प्रणालीमा असर वा क्षति पुग्ने गरी कुनै पनि प्रकारका विद्युतीय उपकरण वा प्रविधि प्रयोग गर्ने वा गराउने,
- (ण) राफसाफ कोषको दुरुपयोग गर्ने वा गराउने,
- (त) नक्कली प्रमाणपत्र, नक्कली हस्ताक्षर, नक्कली छाप प्रयोग गर्ने वा ठग्ने भुक्त्याउने लगायतका नियत राखी धितोपत्रको कारोबार गर्ने/गराउने ।

२५. **सुपरीवेक्षण सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) कारोबार सदस्यको कारोबारको सुपरीवेक्षणका लागि नेप्सेले आवश्यक विद्युतीय सुपरीवेक्षण प्रणाली (सर्भेलेन्स सिस्टम) स्थापना गर्नेछ ।

(२) नेप्सेले कारोबार सदस्यको धितोपत्र कारोबार सम्बन्धमा स्थलगत तथा गैरस्थलगत सुपरिवेक्षण गर्नेछ ।

(३) उपविनियम (२) बमोजिम सुपरीवेक्षण गर्दा कारोबार सदस्यले धितोपत्रको कारोबारमा अनियमितता गरेमा वा विनियम २४ ले निषेध गरेको कार्य गरे गराएमा त्यस्तो कारोबार सदस्यलाई नेप्सेले तत्काल निलम्बन गर्न सक्नेछ ।

(४) उपविनियम (३) बमोजिम नेप्सेले कारोबार सदस्यको निलम्बन गरेमा सो को जानकारी तत्काल बोर्डलाई दिई आफ्नो वेब साइटमा समेत राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

राफसाफ कोष संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था

२६. **कोषमा जम्मा हुने रकम :** (१) धितोपत्र सूचीकरण तथा कारोबार नियमावली, २०७५ को नियम २७ मा उल्लिखित रकमको अतिरिक्त कोषमा देहाय बमोजिमको रकम जम्मा हुनेछ,

(क) कोषमा जम्मा भएको रकममा आर्जित व्याज,

(ख) कोषले कारोबार सदस्यलाई उपलब्ध गराएको रकममा प्राप्त व्याज वा नाफा रकम,

(ग) अन्य स्रोतबाट प्राप्त हुने रकम ।

(२) उपविनियम एक बमोजिम प्राप्त रकम आवश्यक भएको समयमा तत्काल उपलब्ध हुने गरी “क” बर्गको बाणिज्य बैंकमा खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।

२७. **कोषको सञ्चालन :** (१) धितोपत्र सूचीकरण तथा कारोबार नियमावली, २०७५ को नियम २७ बमोजिमको कोष संचालन तथा व्यवस्थापनका लागि देहाय बमोजिमको एक समिति रहनेछ:

(क) नेप्सेका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत वा निजले तोकेको बरिष्ठ अधिकृत -संयोजक

(ख) सिडिएससीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत वा निजले तोकेको बरिष्ठ अधिकृत -सदस्य

(ग) धितोपत्र दलाल व्यवसायीको प्रतिनिधि -सदस्य

(घ) सिडिएससीको राफसाफ हेर्ने बरिष्ठ अधिकृत -सदस्य

(ङ) नेप्सेका प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले तोकेको अधिकृत -सदस्य सचिव

(२) राफसाफ कोषको सचिवालय नेप्सेको कार्यालयमा रहनेछ ।

२८. **संचालन समितिको बैठक र निर्णय :** (१) कोष संचालन समितिको बैठक संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(२) कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(३) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ ।

(४) समितिको प्रत्येक बैठकमा उपस्थित सदस्यहरुको नाम, छलफल भएका विषयवस्तु तथा बैठकमा भएका निर्णयहरु एउटा छुट्टै निर्णय पुस्तिकामा लेखी उपस्थित सदस्यहरुको दस्तखत गराई राख्नु पर्नेछ ।

(५) समितिले गरेका निर्णय समितिको सदस्य-सचिवद्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।

(६) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२९. लेखा र लेखापरीक्षण : (१) कोषको लेखा नियमनकारी निकायबाट तोकिएको प्रचलित लेखा सम्बन्धी व्यवस्था बमोजिम राखिनेछ ।

(२) कोषको आय व्ययको वार्षिक लेखापरीक्षण मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षकहरू मध्येबाट संचालन समितिले नियुक्त गरेको लेखापरीक्षकबाट हुनेछ ।

(३) बोर्डले चाहेमा जुनसुकै बखत कोषको वार्षिक हिसाब किताब जाँचन वा जँचाउन सक्नेछ ।

३०. कोषले रकम उपलब्ध गराउने : (१) कुनै ग्राहकले खरिद गरेको धितोपत्रको रकम राफसाफ गर्नुपर्ने अवधि भित्र नबुझाएमा त्यस्तो अवधि पछि उक्त कारोबारको राफसाफका लागि सम्बन्धित कारोबार सदस्यले अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिई कोषबाट सापटीको रूपमा रकम प्राप्त गरी राफसाफ गर्न सक्नेछ । यसरी राफसाफ गरिएमा कोषले अनुसूची-४ बमोजिम कारोबार सदस्यलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(२) सिडिएससीबाट राफसाफ सदस्यता लिएका कारोबार सदस्यले मात्र उपविनियम (१) बमोजिम कोषबाट रकम प्राप्त गर्न सक्नेछ ।

(३) कारोबार सदस्यले कारोबार रकमको अधिकतम पचहत्तर प्रतिशतसम्म कोषबाट रकम प्राप्त गर्न सक्नेछ ।

(४) उपविनियम (१) बमोजिम कोषबाट प्राप्त रकम सात दिन भित्र वार्षिक दश प्रतिशतको दरले ब्याज सहित कारोबार सदस्यले फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

३१. कोषबाट रकम लिने दिने प्रकृया : (१) कोषबाट रकम प्राप्त गर्नका लागि कोष र कारोबार सदस्यबीच सो सम्बन्धी सम्झौता भएको हुनु पर्नेछ ।

(२) कोषबाट रकम प्राप्त गरी कारोबार राफसाफ गर्नुपर्ने भएमा सो सम्बन्धी जानकारी सिडिएससीलाई लिखित रूपमा दिनु पर्नेछ ।

(३) उपविनियम (२) बमोजिम जानकारी प्राप्त भएमा सिडिएससीले त्यस्तो कारोबार सदस्यलाई क्लोज आउट गर्ने छैन ।

(४) कारोबार सदस्यले कोषबाट प्राप्त रकम ग्राहकको लागि खरिद गरेको सम्बन्धित धितोपत्रको बिक्री गरी फिर्ता भुक्तानी गर्न सक्नेछ ।

(५) उपविनियम (४) बमोजिम धितोपत्रको बिक्री गर्दा सम्बन्धित धितोपत्र राफसाफका लागि लिइएको रकम भन्दा बढी प्राप्त भएमा त्यस्तो बढी रकम समेत कोषमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

तर त्यस्तो धितोपत्रको बिक्री गर्दा रकम भन्दा कम प्राप्त भई नोक्सान भएको अवस्थामा पनि कारोबार सदस्यले कोषसंग थप रकम दाबी गर्न सक्ने छैन ।

३२. कोषको दुरुपयोग गर्न नहुने : (१) कारोबार सदस्यले देहायका कुनै कार्य गरे गराएमा कोषको दुरुपयोग गरेको मानिनेछ :

(क) कोषको नाममा धितोपत्र नामसारी गरिदिने

(ख) ग्राहकलाई लाभ पुऱ्याउन कोषबाट सापटी लिने,

(ग) ग्राहकसँग लिएको रकम अन्य कारोबारमा प्रयोग गरी राफसाफका लागि कोषबाट रकम लिने ।

(२) कारोबार सदस्यले उपविनियम (१) बमोजिम कोषको दुरुपयोग गरेको पुष्टि भएमा त्यस्तो कारोबार सदस्यबाट सापटी रकममा लाग्ने ब्याजका अतिरिक्त थप दश प्रतिशतले हुने रकम हर्जाना स्वरुप असुल उपर गरिनेछ ।

(३) कारोबार सदस्यले उपविनियम (१) बमोजिम पटक पटक कोषको दुरुपयोग गरेमा नेप्सेले त्यस्तो कारोबार सदस्यको सदस्यता बढीमा एक महिनाका लागि निलम्बन गर्न सक्नेछ ।

३३. कोष संचालन कार्यविधि बनाउन सक्ने : कोषको व्यवस्थित र प्रभावकारी संचालनका लागि थप व्यवस्था गर्न आवश्यक भएमा कोष संचालन समितिले आवश्यक कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-६

अक्सन कारोबार सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

३४. अक्सन कारोबार सञ्चालन गर्न सक्ने : (१) नेप्सेले कारोबार सदस्यको उपस्थितिमा बोलकबोल माध्यम वा कारोबार प्रणाली मार्फत अक्सन कारोबार सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

(२) अदालत वा नेपाल सरकार वा नियामक निकाय वा प्रचलित कानून बमोजिम अनुसन्धान गर्न अधिकार प्राप्त निकायको आदेश वा कारोबार र राफसाफ प्रणालीमा हुनसक्ने प्राविधिक त्रुटि वा त्यस्तै अन्य कारणले धितोपत्र बिक्रीकर्ताको मौज्जातमा धितोपत्र उपलब्ध हुन नसकेमा नेप्सेले संचालन गर्ने अक्सन कारोबार मार्फत धितोपत्र खरिद गरी राफसाफ गर्न सक्नेछ ।

३५. **अक्सन कारोबार सञ्चालन सम्बन्धी** : (१) नेप्सेले कार्यालय खुलेको दिन आइतवारदेखि बिहीवारसम्म ३:३० बजेदेखि ४:०० बजेसम्म र शुक्रवार ११ बजेदेखि १२ बजेसम्म अक्सन कारोबार सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिमको अक्सन कारोबारको समय नेप्सेले हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

(३) नियमित राफसाफ समय भित्र बिक्रीकर्ताले आवश्यक संख्यामा धितोपत्र उपलब्ध गराउन नसकेमा सिडिएसले सो सम्बन्धी जानकारी नेप्से र कारोबार सम्बद्ध कारोबार सदस्यलाई तत्काल उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(४) उपविनियम (३) बमोजिमको जानकारीको आधारमा नियमित राफसाफ समय समाप्त भए पश्चातको कार्यालय खुलेको दिन अक्सन कारोबार सञ्चालन हुनेछ ।

(५) अक्सन कारोबारमा सम्पन्न भएका कारोबारको राफसाफ त्यस्तो कारोबार भएको भोलिपल्ट गर्नु पर्नेछ ।

(६) अक्सन कारोबारमा धितोपत्र खरिद गर्दा आवश्यक धितोपत्र उपलब्ध नभएमा उपलब्ध भए जतिको धितोपत्रलाई राफसाफ गर्नु पर्नेछ र बाँकी रहन गएको धितोपत्रको सम्बन्धमा राफसाफ विनियमावली बमोजिम हुनेछ ।

(७) धितोपत्रको शुरु कारोबार हुँदा कायम भएको मूल्य भन्दा कम मूल्यमा अक्सन कारोबारमा धितोपत्र उपलब्ध भएमा त्यसरी फरक हुन आउने रकम कारोबार सदस्यले कारोबार राफसाफ कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

तर धितोपत्रको शुरु कारोबार हुँदा कायम भएको मूल्य भन्दा बढी मूल्यमा अक्सन कारोबारमा धितोपत्र उपलब्ध भएमा त्यसरी फरक हुन आउने रकम कारोबार सदस्यले सम्बन्धित ग्राहकबाट असूल उपर गरी लिनेछ ।

(८) अक्सन कारोबारमा मूल्य परिवर्तन सीमा अन्तिम कारोबार दिन नियमित कारोबारको अन्तिम मूल्यको अधिकतम दश प्रतिशतसम्म घटी वा बढी हुनेछ ।

३६. **कारोबार गर्नुपर्ने धितोपत्र संख्या** : (१) अक्सन कारोबारबाट धितोपत्र खरिद गर्नु पर्दा राफसाफका लागि आवश्यक धितोपत्र संख्या एकमुष्ट वा पटक-पटक उपलब्ध भएसम्म खरिद गर्नु पर्नेछ ।

३७. **सेयर कारोबारको हिसाब मिलान** : (१) अक्सन मार्केटबाट सेयरको खरिद बिक्री कार्य सम्पन्न भएपछि आवश्यक हिसाब मिलान गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपविनियम (१) अनुसार खरिद गरेको सेयर लिनु नपर्ने भएमा वा लिन अस्वीकार गरेमा त्यस्तो सेयर बिक्री गरी आएको रकम राफसाफ प्रत्याभूति कोषमा राख्न लगाउनु पर्नेछ ।

३८. **गणनामा समावेश नगरिने** : अक्सन कारोबारमा कायम भएको मूल्यलाई अन्तिम मूल्य तथा बजार परिसूचक गणनामा समावेश हुने छैन ।

परिच्छेद-७

विविध

३९. **कार्यविधि बनाई लागू गर्ने** : (१) यस विनियमावलीको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि नेप्सेले देहायका विषयमा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछः

(क) कारोबार सदस्यले गर्ने कारोबार आधारमा जोखिम वर्गिकरण सम्बन्धमा,

(ख) कारोबारको सुपरिवेक्षण सम्बन्धमा,

(ग) कारोबार प्रणालीको संचालन सम्बन्धमा,

(घ) धितोपत्र व्यापारीको कारोबार सम्बन्धमा,

(२) उपविनियम (१) बमोजिम बनाएको कार्यविधि सम्बन्धमा बोर्डलाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

४०. **कारोबार प्रणाली सुचारु हुनपर्ने सम्बन्धी** : (१) नेप्सेले कारोबार सञ्चालनको लागि स्थापना गरेको कारोबार प्रणालीमा कुनै अवरोध नआउने वा आए तापनि कारोबार सुचारु (बिजिनेश कन्टीन्यूटी) हुने गरी स्वचालीत विद्युतीय कारोबार प्रणालीको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) नेप्सेले लगानीकर्ता तथा कारोबारसँग सम्बन्धित सबै प्रकारका सूचना तथा तथ्याङ्कको दुरुपयोग तथा अनधिकृत पहुँच नहुने गरी आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(३) नेप्सेले स्थापना गर्ने स्वचालीत विद्युतीय कारोबार प्रणालीको सुरक्षण व्यवस्था अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको हुनु पर्नेछ ।

(४) नेप्सेले आफ्नो स्वचालीत विद्युतीय कारोबार प्रणालीको डिजाष्टर्ड रीकभरी सिष्टमको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

४१. **विवाद समाधान :** (१) धितोपत्रको कारोबार वा कारोबारसँग सम्बन्धित विषयमा सम्बन्धित पक्षबीच विवाद उत्पन्न भएमा पक्षले आपसी सहमतिमा विवादको समाधान गर्न सक्नेछन् ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिम विवादको समाधान हुन नसकेमा त्यस्तो विवाद समाधानका लागि एक मध्यस्थता समिति रहनेछ ।

(३) मध्यस्थता समितिमा प्रत्येक पक्षले एक एकजना मध्यस्थ नियुक्त गर्नेछन् र त्यसरी नियुक्त भएका मध्यस्थहरुद्वारा नियुक्त तेस्रो मध्यस्थले मुख्य मध्यस्थ भई काम गर्नेछ ।

(४) पक्षले नियुक्त गरेको मध्यस्थहरुबाट तेस्रो मध्यस्थ नियुक्त हुन नसकेमा नेप्सेले तेस्रो मध्यस्थ नियुक्त गर्नेछ ।

(५) मध्यस्थहरु मध्ये बहुसंख्यकको राय नै मध्यस्थ समितिको निर्णय मानिनेछ ।

४२. **निर्देशन दिन सक्ने :** (१) यस विनियमावली बमोजिमको कामकारवाहीका सम्बन्धमा नेप्सेले सम्बन्धित पक्षलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिम दिएको निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

४३. **अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्ने :** यस विनियमावलीमा रहेका अनुसूचीहरूमा नेप्से सञ्चालक समितिले आवश्यक देखेमा हेरफेर गर्न सकिनेछ ।

४४. **वाधा अड्चन फुकाउने :** यस विनियमावली कार्यान्वयनको क्रममा कुनै द्विविधा वा अड्चन आएमा नेप्से सञ्चालक समितिले उक्त वाधा अड्चन फुकाउन सक्नेछ ।

४५. **खारेजी र बचाउ :** (१) धितोपत्र बजारको सदस्यता तथा कारोबार विनियमावली, २०५५ को धितोपत्र कारोबार सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था खारेज गरिएको छ ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिम खारेज भएको धितोपत्र बजारको सदस्यता तथा कारोबार विनियमावली, २०५५ अर्न्तगतको व्यवस्था बमोजिम भए गरेका काम कारवाहीहरु यसै विनियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१
विनियम ४ को उपविनियम (३) संग सम्बन्धित

खरिद वा बिक्री आदेशमा समावेश हुनुपर्ने विवरण

१. आदेश दिने ग्राहकको परिचय नम्बर तथा नाम ठेगाना,
२. धितोपत्र खरिद वा बिक्री गर्न चाहेको संगठित संस्था, धितोपत्रको किसिम, परिमाण, मूल्य र समय,
३. धितोपत्र खरिद वा बिक्री के का लागि आदेश दिइएको हो सो व्यहोरा,
४. आदेश बहाल रहने अवधि,
५. कारोबारका लागि कुनै शर्त भए सो शर्त,
६. आदेश दिने ग्राहकको हस्ताक्षर वा पहिचान हुने व्यवस्था
७. अभौतिक धितोपत्र सम्बन्धी हितग्राही खाता नम्बर,
८. अन्य आवश्यक कुरा ।

अनुसूची-२

विनियम ७ को उपविनियम (१) संग सम्बन्धित

खरिद तथा बिक्री कारोवार विवरणको सूचना

कारोवार सदस्यको नाम :

ठेगाना:

फोन नं. :

फ्याक्स नं. :

विल नं.

लगानीकर्ताको नाम :

तहांको मितिको आदेशानुसार यस कम्पनीले तल उल्लेखित विवरण अनुसारका धितोपत्र कारोवार सम्पन्न गरिएको छ ।

कारोवार नम्बर । सेयरसंख्या । कम्पनीको नाम । सेयर मूल्य । आधार मूल्य । रकम । कमिसन दर । कमिसन रकम । पुँजीगत लाभ कर ।
.....

सेयरको मूल्य :

बोर्ड दस्तुर :

सदस्य कमिसन :

नामसारी दस्तुर :

पुँजीगत लाभकर :

जम्मा प्राप्त हुने रकम :

जम्मा तिर्नु पर्ने रकम :

कम्पनीको नाम:

सदस्य नम्बर :

दस्तखत :

मिति:

छाप :

अनुसूची - ३

विनियम १९ को उपविनियम (२) संग सम्बन्धित

कारोवार राफसाफ कोषबाट रकम उपलब्ध गरिदिने निवेदनको ढाँचा

मिति:.....

श्री संचालन समिति,
राफसाफ कोष,
काठमाडौं ।

विषय: कारोवार राफसाफ कोषबाट रकम उपलब्ध गरिदिने बारे ।

महाशय,

मैले तपशिलमा उल्लेखित कम्पनीहरूको सेयर कारोवार गरेकोमा खरिदकर्ता श्री.....ले समयमा दायित्व पूरा नगरेको हुँदा कारोवार राफसाफका लागि नपुग हुन आएको रकम रु मध्ये राफसाफ कोषबाट रु प्रदान गरी राफसाफ गरिदिन हुन अनुरोध गर्दछु । साथै उक्त रकमको व्याज रकम सहित सम्पूर्ण रकम सात दिन भित्र फिर्ता गर्ने प्रतिवद्धता समेत जाहेर गर्दछु । यदि उल्लेखित दिन भित्र रकम फिर्ता नगरेमा यसै निवेदनको आधारमा मैले बैंक मार्फत नेप्सेमा दाखिला गरेको बैंक ग्यारेण्टीबाट असुल उपर गरेमा मञ्जुर गर्दछु । अन्य व्यवस्थाहरू प्रचलित कानून बमोजिम भएमा मेरो मन्जुरी छ ।

तपशिल

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	कारोवार नं.	खरिद संख्या	प्रति सेयर खरिद रकम	कुल रकम	अग्रिम प्राप्त रकम	नपुग रकम

भवदीय,

.....

राफसाफ सदस्य :.....

सदस्य नं.

बोधार्थ

श्री सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लि. ।

अनुसूची-४

विनियम ३० को उपविनियम (१) संग सम्बन्धित

राफसाफ गराएको जानकारीको ढाँचा

मिति:.....

श्री
कारोवार सदस्य नं.
.....

विषय : जानकारी गराएको बारे ।

महाशय,

तहाँको मिति को निवेदनवाट माग भए अनुसार रु ट्रेड कारोवार प्रत्याभुति कोषवाट रकम उपलब्ध गराई कारोवार राफसाफ गरिएको छ । अतः उक्त रकम सात दिनभित्र ब्याज सहित उपलब्ध गराई समयमा नै तहाँको नाममा रहेको लिनुपर्ने दिनुपर्ने हिसाब फर्छ्यौटका लागि अनुरोध गर्दछु ।

संलग्न :

मितिको आवेदन पत्रको प्रति

भवदीय,

.....
राफसाफ सदस्य :.....

सदस्य नं.

बोधार्थ,

श्री सिडिएस एन्ड क्लियरिङ लि. ।

